

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
wychowania przedszkolnego

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną
RODN „WOM” w Częstochowie, Autorzy: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

dzieci 6-letnich

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela wychowania przedszkolnego

TEMAT:

Górale Beskidu Śląskiego

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju;
- tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, środowiska, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru, plastyki;
- wyrażanie swojego rozumienia świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, intencjonalnego ruchu, gestów, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych, mimicznych, konstrukcji i modeli z tworzyw i materiału naturalnego;
- wyrażanie swojego rozumienia świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługiwanie się językiem polskim w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówienie płynnie, wyraźnie, rytmicznie;
- wyrażanie emocji i zjawisk pozamuzyczne różnymi środkami aktywności muzycznej;
- nazywanie wybranych symboli związanych z regionami Polski ukrytych w podaniach, przysłowiach, legendach, bajkach;
- podejmowanie samodzielnej aktywności poznawczej np. oglądanie książek, zagospodarowywanie przestrzeni własnymi pomysłami konstrukcyjnymi, korzystanie z nowoczesnej technologii itd.;

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. DZIECKO:

- potrafi scharakteryzować wybrane regiony Polski;
- wskazuje na mapie Polski położenie gór;
- wymienia elementy kultury ludowej górali Beskidu Śląskiego;
- korzysta z technologii cyfrowych w celu utrwalania wiedzy;
- doskonali umiejętności manualne; poprawnie i bezpiecznie posługuje się nożyczkami;
- słucha i rozpoznaje elementy muzyki góralskiej.

METODY PRACY:

- opis,
- zabawa dydaktyczna,
- rozmowa,
- dyskusja,
- metoda praktyczna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- ilustracje przedstawiające różne regiony Polski: pobrzeża, pojezierza, wyżyny, niziny, góry (Zał. 1),
- mapa fizyczna Polski: <https://zpe.gov.pl/a/temat-13-poznajemy-mape/Dt4VFr0HK> dostępny online [dostęp: 30.10.21]
- film na temat gór polskich, np. Rytm gór <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=RIU85-XUVao> dostępny online [dostęp: 30.10.21]
- ilustracje przedstawiające górali, ich zwyczaje, obowiązki,
- multimedialne zadania dydaktyczne: <https://zpe.gov.pl/a/temat-156-mapa-polski/DLi44Lsqu> dostępny online [dostęp: 30.10.21]
- utwory z muzyką góralską,
- prezentacja multimedialna na temat górali Beskidu Śląskiego (Zał. 2),

- „Góralskie memory” <https://learningapps.org/view21949394> dostępny online [dostęp: 30.10.21]
- quiz interaktywny <https://create.kahoot.it/share/gorale-beskidu-slaskiego/ad83bb94-1ade-489d-9b95-935b6a753a3e> dostępny online [dostęp: 30.10.21]
- białe i kolorowe kartki, nożyczki, klej.

PRZEWIDYWANY CZAS:

90 min

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Wprowadzenie:

Nauczyciel wita dzieci i zaprasza do wspólnej zabawy.

Następnie prezentuje dzieciom ilustracje (o zróżnicowanym formacie) charakteryzujące różne regiony Polski: pobraża, pojezierza, wyżyny, niziny, góry (Zał. 1). Zaprasza przedszkolaki do dzielenia się wiadomościami na temat oglądanych obrazków. Następnie pokazuje dzieciom fizyczną mapę Polski, omawiając położenie poszczególnych regionów Polski (4 jednostka tematyczna): <https://zpe.gov.pl/a/temat-13-poznajemy-mape/Dt4VFr0HK> dostępny online [dostęp: 30.10.21]

Dzieci wykonują zadanie udostępnione przez nauczyciela (6 jednostka tematyczna) <https://zpe.gov.pl/a/temat-156-mapa-polski/DLi44Lsqu> dostępny online [dostęp: 30.10.21]

Można również mapę Polski wyświetlić na tablicy interaktywnej i wykonać zadanie na dopasowanie (region Polski-ilustracja).

- Część główna:

1. Nauczyciel wskazuje ponownie dzieciom położenie gór na mapie. Zaprasza przedszkolaki do obejrzenia filmu charakteryzującego krajobraz górski: <https://www.youtube.com/watch?v=RIU85-XUVao> dostępny online [dostęp: 30.10.21]. Po obejrzeniu materiału filmowego nauczyciel inicjuje dyskusję, w której zachęca dzieci do podzielenia się wiadomościami nabytymi podczas oglądania.

Zachęca także do dzielenia się własnymi doświadczeniami zdobytymi podczas wyjazdów w góry.

2. Następnie nauczyciel zadaje pytanie: Jak nazywają się mieszkańcy gór? Dzieci odpowiadają, że są to górale.

3. Zabawa logopedyczna „Odgłosy gór” – nauczyciel wypowiada różne wyrazy związane z górami. Zadaniem dziecka wyznaczonego przez nauczyciela jest zaprezentowanie odgłosu, np. wiatr, owca, koń, dzwoneczek.

4. Nauczyciel zwraca uwagę, że górale to społeczność szanująca swoją kulturę i tradycję. Zaprasza do obejrzenia prezentacji multimedialnej na temat górali Beskidu Śląskiego (Zał. 2).

5. „Góralskie memory” – zabawa dydaktyczna. Nauczyciel udostępnia quiz (może on być również zaplanowany jako zadanie do wykonania po zakończonych zajęciach): <https://learningapps.org/view21949394> dostępny online [dostęp: 30.10.21]

6. Nauczycielka prezentuje dzieciom koniakowskie koronki. W sposób zwięzły przedstawia charakterystyczne cechy koronek (motywy, wzory, przeznaczenie).

7. Góralskie wycinanki – praca plastyczna. Zadaniem dzieci jest wykonanie serwetki z papieru: <https://www.youtube.com/watch?v=kzXcA4nbFBI> dostępny online [dostęp: 30.10.21] Serwetkę można nakleić na kolorową kartkę, aby pokazać jej wyraziste wzory.

8. Po zakończeniu pracy plastycznej dzieci prezentują serwetki. Nauczyciel zwraca dzieciom uwagę, że kultura góralska jest bardzo bogata w zwyczaje, muzykę, gwarę, kulturę. Serwetki zrobione przez dzieci posłużą do wykonania multimedialnej wystawy tematycznej, którą można udostępnić na stronie internetowej placówki.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Nauczyciel na zakończenie spotkania proponuje quiz interaktywny

<https://create.kahoot.it/share/gorale-beskidu-slaskiego/ad83bb94-1ade-489d-9b95-935b6a753a3e> dostępny online [dostęp: 30.10.21]

Komentarz metodyczny.

- Zajęcia można podzielić na dwa spotkania realizowane w kolejnych dniach pracy zdalnej.
- Nauczyciel podczas prowadzenia zajęć zdalnych może wykorzystać infografiki (Załącznik 3), które posłużą do uporządkowania prowadzonego procesu zajęć edukacyjnych, a dla dzieci stanowiąc będą graficzne sygnały poszczególnych etapów zajęć.
- Powyższy scenariusz wpisuje się w realizację obchodów Roku Górali Województwa Śląskiego, który został zatwierdzony przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą:
https://bip.slaskie.pl/sejmik_wojewodztwa/sesje_sejmiku/uchwaly/uchwala-sejmiku-nr-vi-26-2-2020-z-dnia-2020-12-14.html dostępny online [dostęp: 30.10.21] Bogata i różnorodna kultura górali w Polsce, w tym górali beskidzkich warta jest upowszechniania podczas zajęć dydaktycznych, realizacji projektów edukacyjnych oraz zajęć otwartych.
- Uwagi do realizacji lekcji/zajęć:
 - Do wykonania multimedialnej wystawy tematycznej potrzebne będą zdjęcia lub skany zrobionych przez dzieci prac plastycznych. Do tych działań należy zaangażować rodziców lub opiekunów, którzy prześlą grafiki.
 - Podczas wycinania serwetek nauczyciel może załączyć utwory muzyki góralskiej, które utrwalą elementy dla niej charakterystyczne.
 - Praca z uczniem z SPE:
 - Nauczyciel może zachęcić dzieci czytające do głośnego odczytania wybranych wyrazów. Ilustracje wówczas należy opatrzyć w podpisy wyraźną czcionką.
 - Prace plastyczne wykonywane przez uczniów z SPE powinny odbywać się pod opieką osoby dorosłej.

BIBLIOGRAFIA:

<https://centrumkoronkikoniakowskiej.pl/>

<https://zpe.gov.pl/a/temat-156-mapa-polski/DLi44Lsqu>

<https://turysta.brenna.org.pl/pl/stroje-ludowe>

<https://folklor.pl/kostiumy/stroj-gorali-beskidu-slaskiego/>

<https://www.facebook.com/zespolslask/videos/1656817867810378/>

https://www.youtube.com/watch?v=UzB6fUpiM7k&list=RDUzB6fUpiM7k&start_radio=1

<https://polalech.pl/gry-edukacyjne-ubieranki.htm>

<https://www.pbw.bielsko.pl/index.php/oferta/rok-gorali>

<http://zespolslask.pl/pl/hej-te-nasze-gory>

Polskie stroje ludowe. Cz. 1 / Elżbieta Piskorz-Branekova. Wyd. 5. - Warszawa : Sport i Turystyka - MUZA, 2008.

Tradycje ludowe / Klaudia Lewandowska. – Warszawa : Multico Oficyna wydawnicza, 2012.

ZAŁĄCZNIKI:

Zał. 1. Regiony Polski.

Link:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Morze_Ba%C5%82tyckie#/media/Plik:Steilk%C3%BCste_bei_Ahrenshoop.jpg

Link:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Morze_Ba%C5%82tyckie#/media/Plik:Ba%C5%82tyk_w_Ko%C5%82obrzegu.JPG

Link:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Morze_Ba%C5%82tyckie#/media/Plik:Pla%C5%BCa_Brze%C5%BAno.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Morze_Ba%C5%82tyckie#/media/Plik:Dziwnowek-2006-Ejdzej-Beach.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Mazury#/media/Plik:Krutynia_splyw.jpg

Link: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Mazury#/media/Plik:Port_-_Ruciane_-_Nida_-_panoramio_\(3\).jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Mazury#/media/Plik:Port_-_Ruciane_-_Nida_-_panoramio_(3).jpg)

Link: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8d/%C5%9Aniadrwy_-_panoramio.jpg/1920px-%C5%9Aniadrwy_-_panoramio.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wy%C5%BCyna_Krakowsko-Cz%C4%99stochowska#/media/Plik:Dolina_Kluczwoody_a7.jpg

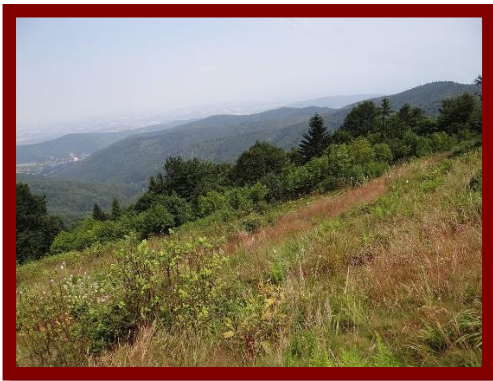
Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wy%C5%BCyna_Krakowsko-Cz%C4%99stochowska#/media/Plik:Wysoka.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wy%C5%BCyna_Krakowsko-Cz%C4%99stochowska#/media/Plik:Ska%C5%82y_Rz%C4%99dkowickie_Dk14.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Giewont#/media/Plik:Polana_Str%C4%85%C5%BCyska_i_Giewont.jpg

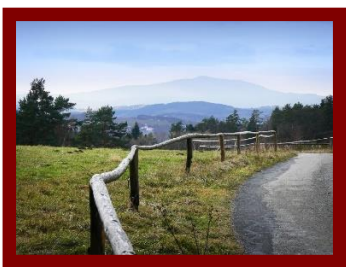
Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Polana_Beskid#/media/Plik:Polana_Beskid_3BMa1.jpg

Link: https://pl.wiktionary.org/wiki/Barania_G%C3%B3ra#/media/Plik:Barania_Gora_15.jpg

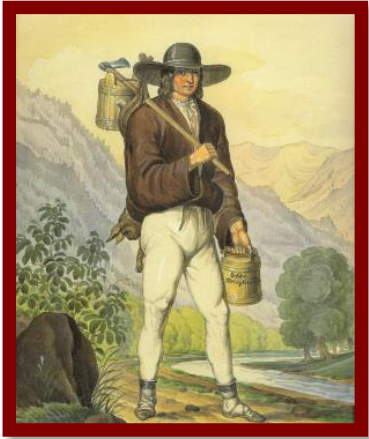

Link: <https://pixabay.com/pl/photos/g%C3%B3ry-beskid-wypowy-szczyt-szlak-1133385/>

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Tatry#/media/Plik:Batizovce_and_High_Tatras_IV.jpg

Załącznik 2. Prezentacja Górale Beskidu Śląskiego.

Link:

https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Henryk_Jastrzemski_akwarela_G%C3%B3ral_z_Wis%C5%82y_1848.png

Link:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/40/Members_of_%22Grojcowianie%22_folklore_group_in_%C5%BBywiec_Beskids_clothing_01.jpg

Link:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wsp%C3%B3%C5%82czesne_wesele_g%C3%B3ralskie_-_Juszczyna,_Beskid_%C5%BBywiecki.jpg

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/G%C3%B3rale_%C5%9B%C4%85scy

Link: <http://www.grojcowanie.org/post/grojcowanie-na-slubie-magdaleny-i-dawida,1444.html>

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/G%C3%B3rale_%C5%9B%C4%85scy

Link: <https://alchetron.com/Gorals#gorals-c2e159c5-7a37-4de3-911e-edeca8dd505-resize-750.jpg>

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Vest_bodice_by_Jadwiga_Jurasz,_Beskids_style.jpg

Link:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grojcowianie_folk_music_group,_traditional_dresses_3.jpg

Link: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Kierpce>

Link: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f6/Fur_coat%2C_%C5%BBywiec_Beskids.jpg

Link: [https://pl.wikipedia.org/wiki/K%C5%82obuk_\(nakrycie_g%C5%82owy\)#/media/Plik:Heritage_Museum_in_Glinka,_local_folk_hat.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/K%C5%82obuk_(nakrycie_g%C5%82owy)#/media/Plik:Heritage_Museum_in_Glinka,_local_folk_hat.jpg)

Link: <http://sloneczna-osada.pl/szczawnica-atrakcje-turystyczne-stolicy-pienin/>

Link: <https://pixabay.com/pl/photos/owce-zwierz%c4%85t-trzoda-%c5%82%c4%85ka-owieczka-3568254/>

Link: <https://www.thestartupfounder.com/this-startup-wants-to-help-farms/>

Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/Owca_domowa#/media/Plik:Wypas_owiec_08.jpg

Link: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/13/Sheeps_in_Brenna%2C_Poland.jpg

Link: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:2018-07-03_Sery_g%C3%B3ralskie_\(Oscypek\).jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:2018-07-03_Sery_g%C3%B3ralskie_(Oscypek).jpg)

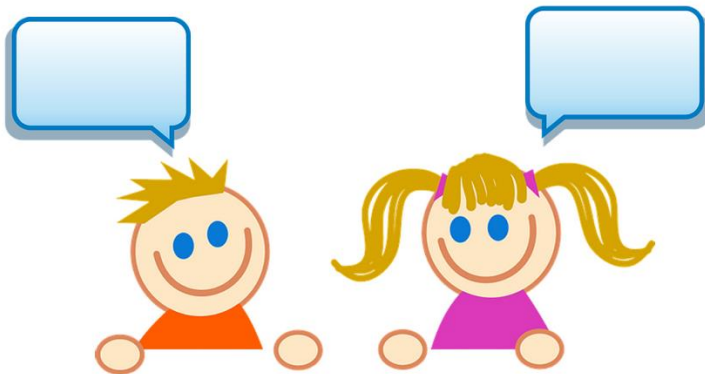

Link: <https://www.wedrowkipokuchni.com.pl/redykolka-a-oscypek-czym-sie-roznia/>

Link: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Marian_Styrczula-Ma%C5%9Bniak_-_warsztat.jpg

Załącznik 3. Infografiki do prowadzenia zajęć:

ROZMOWA

autor: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor
źródło: opracowanie własne

ZADANIE

autor: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor
źródło: opracowanie własne

MUZYKA

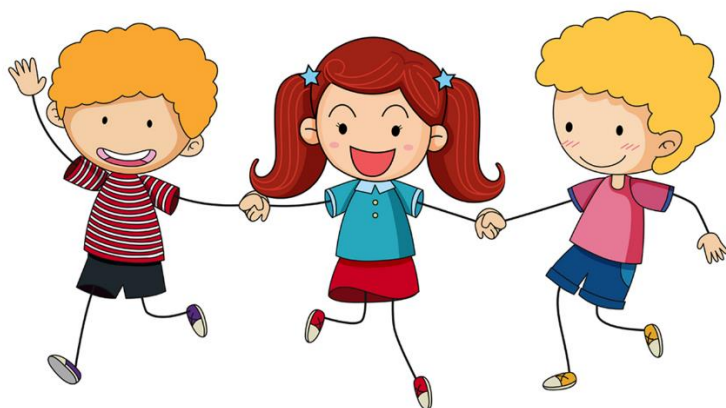
autor: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor
źródło: opracowanie własne

PLASTYKA

autor: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor
źródło: opracowanie własne

PRZERWA

autor: dr Agata Arkabus, Izabela Bajor
źródło: opracowanie własne